

Rapport 2008:82

Arkeologisk utredning och antikvarisk kontroll

Luftledning i Kimstad Kimstad, Landsjö och Åsängen

Intill bl a RAÄ 63, 121, 135 och 198
Kimstad socken
Norrköpings kommun
Östergötlands län

Marie Ohlsén

Luftledning i Kimstad

Innehåll

Sammanfattning	2
Inledning	4
Områdesbeskrivning.	4
Syfte och frågeställningar.	4
Metod och dokumentation	4
Resultat och tolkning	6
Referenser	6
Tekniska uppgifter.	8

Ö S T E R G Ö T L A N D S L Ä N S M U S E U M
A V D E L N I N G E N F Ö R A R K E O L O G I

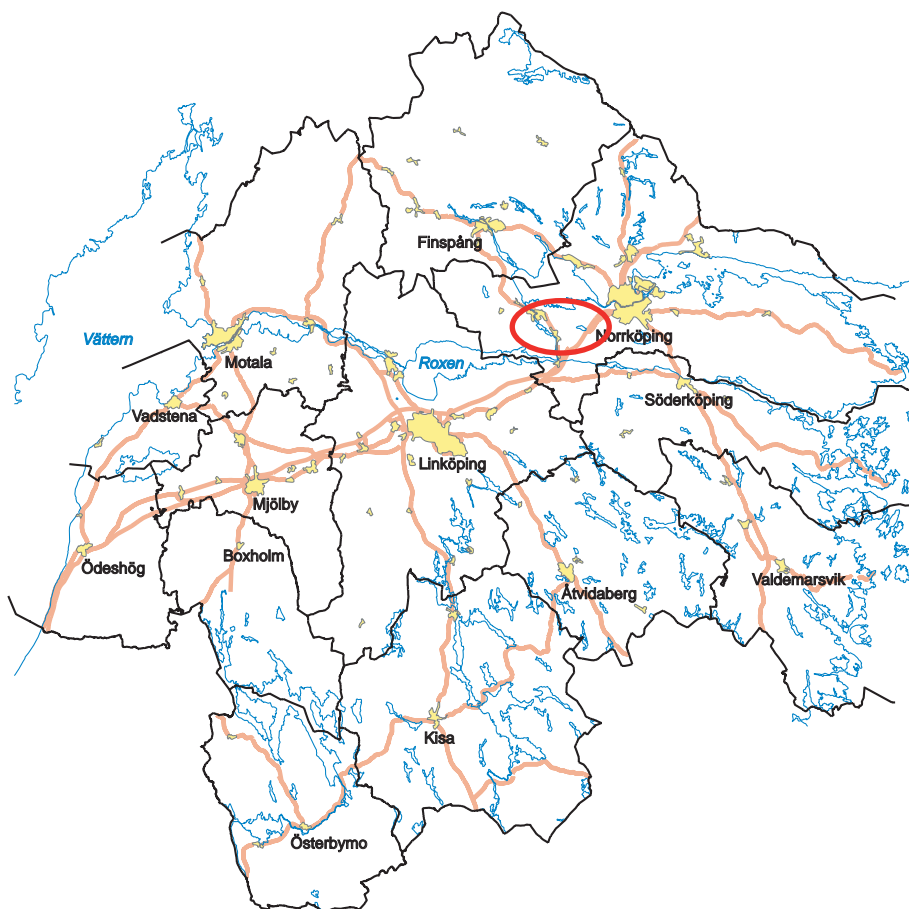
Box 232 • 581 02 Linköping • Tel 013 - 23 03 00 • Fax 013 - 12 90 70
info@ostergotlandslansmuseum.se • www.ostergotlandslansmuseum.se

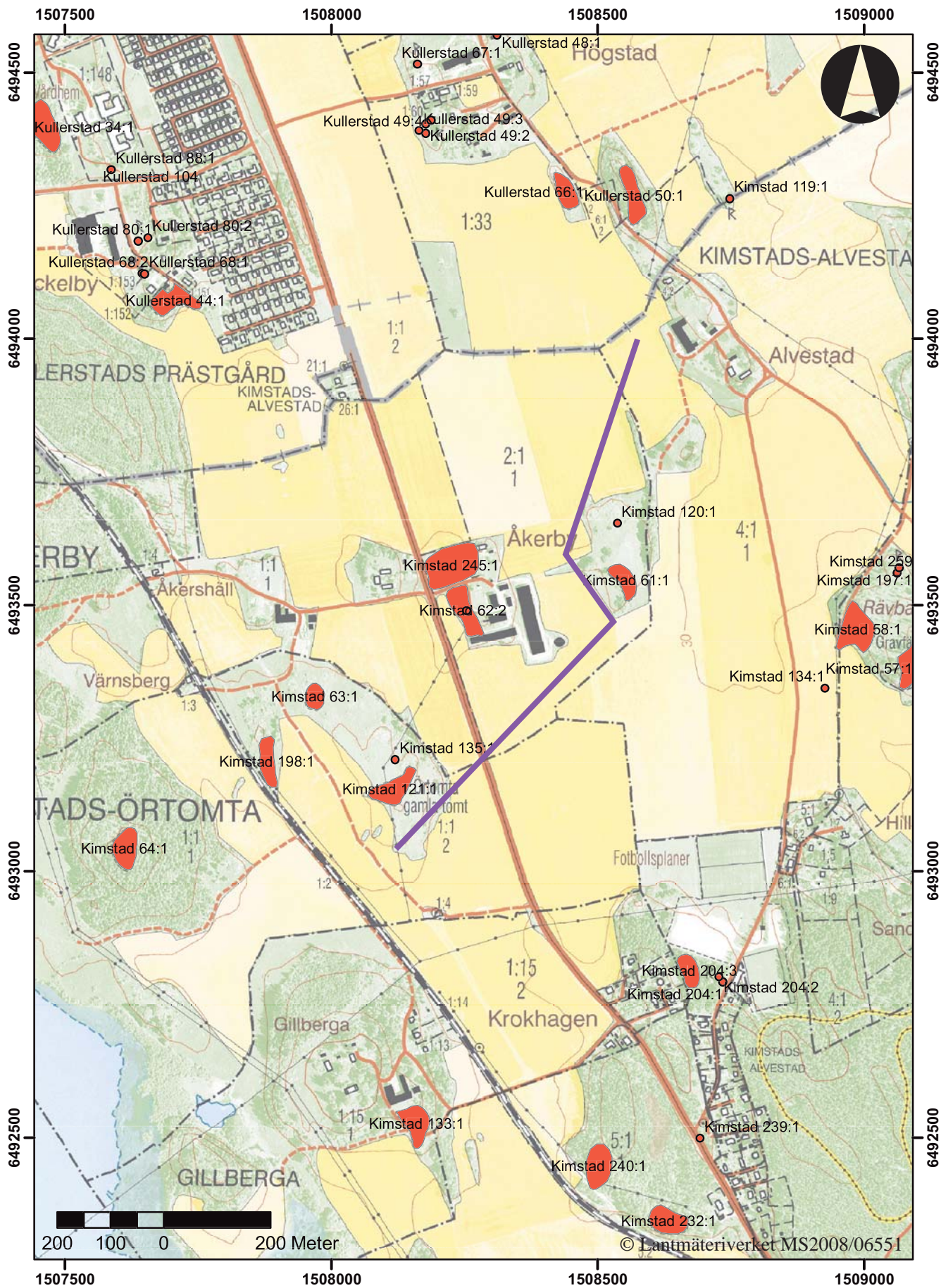
Sammanfattning

Det arkeologiska arbetet föranleddes av planer på att bygga om befintliga luftledningarna på tre olika platser inom Kimstad socken. Område 1 ligger mellan Skärblacka och Kimstad, område 2 väster om Lövstad slott i trakten kring Åsängen och område 3 strax öster om Landsjö. Ledningarna utgjordes av 10 kV luftledningarna.

Ombyggnationen vid område 1 (mellan Skärblacka och Kimstad) ändrades och kom aldrig att utföras. Vid de övriga platserna har arbetet utförts utan att Östergötlands länsmuseum kontaktas och därmed har eventuella markingrepp skett utan antikvarisk kontroll.

Marie Ohlsén
avdelningschef

Figur 2. Utdrag ur digitala Fastighetskartan med undersökningsområde 1 (lila) och fornlämningar markerade. Skala 1:10 000.

Inledning

Det aktuella arbetet föranleddes av ombyggnation av tre befintliga luftledningar inom tre områden i Kimstad socken. Ledningar utgjordes av 10 kV luftledningar. Område 1 ligger mellan Skärblacka och Kimstad, område 2 väster om Lövstad slott i trakten kring Åsängen och område 3 strax öster om Landsjö. Förundersökningen utfördes efter beslut från Länsstyrelsen i Östergötlands län.

Uppdragsgivare var Norrköpings Miljö och Energi, Norrköpings Energinät AB, vilka även svarade för de arkeologiska kostnaderna. Arbetet kom dock att utföras, efter några justeringar, utan att undertecknad kontraktats. Ansvarig för det arkeologiska arbetet samt rapportarbetet är undertecknad.

Områdesbeskrivning

Område 1

Område 1 utgörs av ett ca 12 km lång sträcka där den nya luftledningen planerades att placeras sydost om den nuvarande. Ledningen skulle börja vid ett impediment strax norr om Gillberga gård. På impedimentet finns ett flertal fornlämningar registrerade. De utgörs av RAÄ 63, 121, 135 och 198. RAÄ 121 består av bebyggelselämningar från Örtomta gamla gård. Gården omnämns första gången 1405. Vid platsen för RAÄ 135 har ett svärd påträffats. Svärdet kan härröra från en järnåldersgrav. RAÄ 63 utgörs av ett gravfält och RAÄ 198 är ytterligare en bebyggelselämning.

Luftledningen kom att fortsätta ut i åkermark och vidare mot ett impediment ca 500 m nordost om det ovan beskrivna. På impedimentet finns två fornlämningar registrerade, RAÄ 61 och RAÄ 120. RAÄ 61 utgörs av ett gravfält och RAÄ 120 av en bebyggelselämning.

Luftledningen fortsatte i åkermark mot nordnordost och avslutas ca 50 m väster om gården Alvestad. Norr om gården finns fornlämningar registrerade: RAÄ 50 (gravfält), 66 (gravfält) och 119 (stensättning).

Område 2

Område 2 utgörs av ett ca 23 km lång sträcka där ny 10 kV friledning skulle byggas om i befintlig sträckning. Längs ledningssträckan finns tre fornlämningar

registrerade: RAÄ 123, 124 och 125. RAÄ 123 utgörs av en stensättningsliknande lämning, RAÄ 124 av en bebyggelselämning och RAÄ 125 av ett röjt område med röjningsrösen.

Område 3

Område 3 utgörs av en ca 1,5 km lång sträcka där ny 10 kV friledning kom att placeras i befintlig sträckning. Ledningsarbetet skulle påbörjas i åkermark ca 250 m norr om Landsjö. Ledningen fortsatte österut i skogsmark fram till sockengräns ca 300 m öster om Ollonborg.

Längs med den planerade sträckan finns inga fornlämningar registrerade. Registrerade fornlämningar finns ca 500 m väster om startpunkten för arbetet. De utgörs av RAÄ 80 (gravfält), RAÄ 82 (fornborg), RAÄ 83 (bostadshus och magasin), RAÄ 113 (minnessten), RAÄ 139 (stensträng) och RAÄ 206 (Eke gamla tomt). RAÄ 84 (ruinområde) ligger söder om arbetsområdet på en ö i Landsjön.

Syfte och frågeställningar

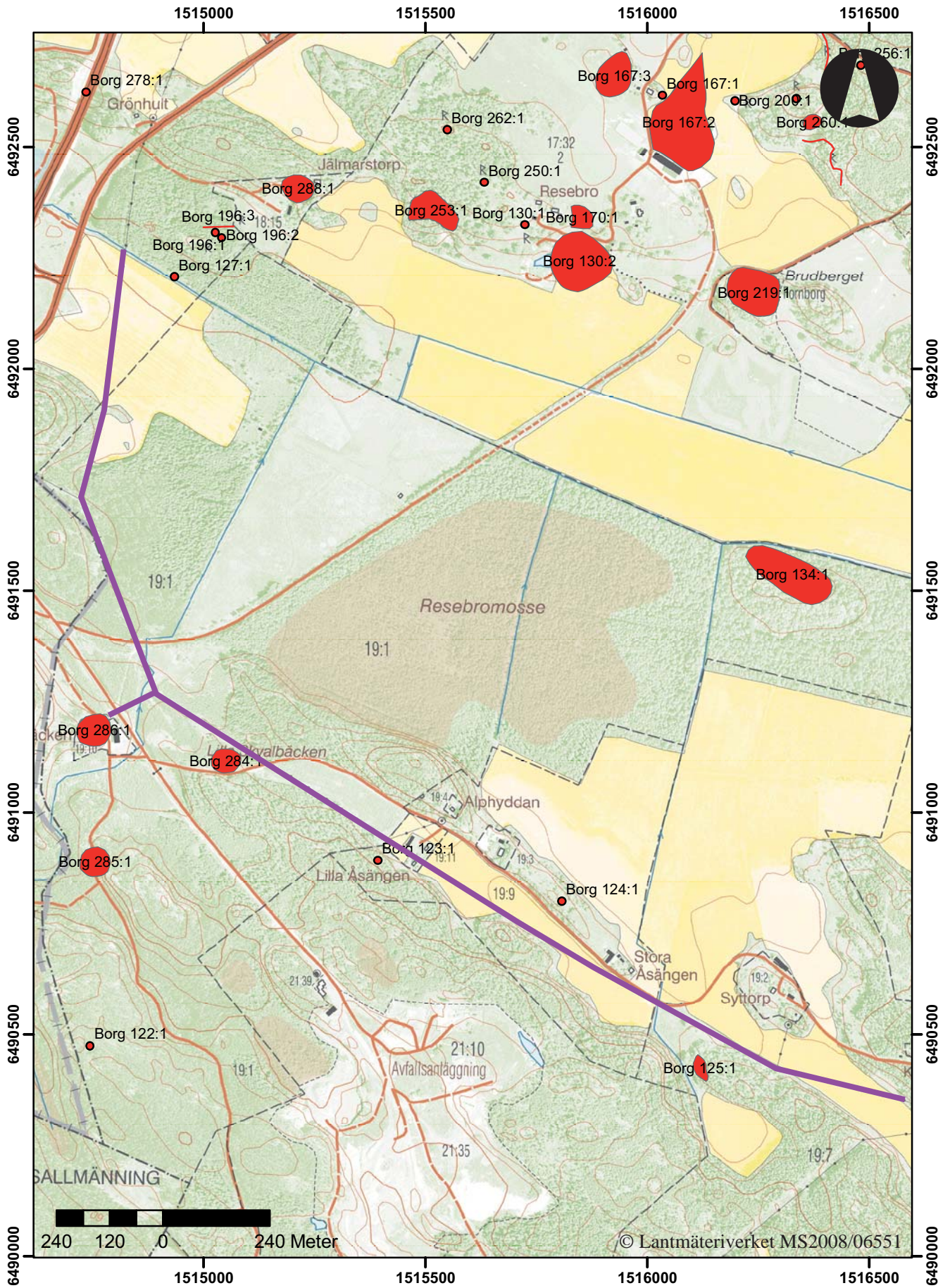
Syftet med den arkeologiska utredningen och den antikvariska kontrollen var i första hand att undvika att fast fornlämning berördes av arbetsföretaget. Om mindre ingrepp i fast fornlämning kom att ske skulle lämningarna undersökas och dokumenteras (fälttrötning, fotografering, provtagning etc.) i avseende att fastställa deras karaktär, omfattning och datering.

Metod och dokumentation

I samband med upprättandet av en undersökningsplan för ärendet ställdes följande arbetsgång upp:

Område 1 bör genomgå en arkeologisk utredning i form av en sökschaktundersökning med tanke på närheten till registrerade fornlämningar. Om fast fornlämning i mindre omfattning påträffas kommer de att undersökas och dokumenteras. Om lämningar i större omfattning påträffas kommer Länsstyrelsen att kontaktas för vidare beslut i ärendet.

Längs sträckorna för område 2 och 3 planerades antikvariska kontroller i samband med schaktningarna vid platser som låg i närheten av registrerade fornlämningar, vid exempelvis lämpliga boplatslägen och vid vattendrag.

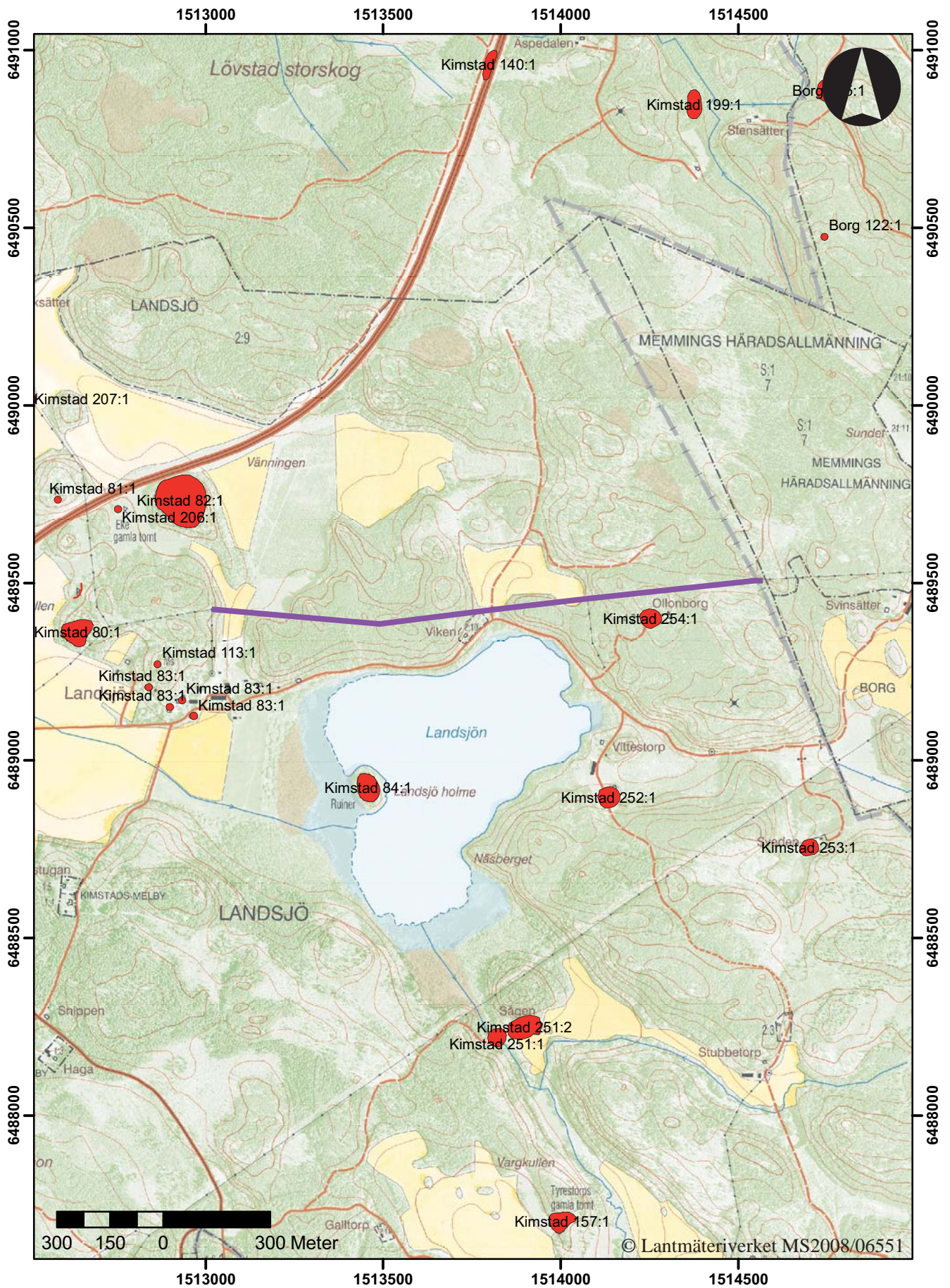
Figur 3. Utdrag ur digitala Fastighetskartan med undersökningsområde 2 (lila) och fornlämningar markerade. Skala 1:12 000.

Resultat och tolkning

Det arkeologiska arbetet föranleddes av planer på att bygga om befintliga luftledningar på tre olika platser inom Kimstad socken. Ledningarna utgjordes av 10 kV luftledningar. Eftersom ärendestarten drog ut på tiden kontaktade undertecknad uppdragsgivaren som bekräftade att planerna på ombyggnation inom område 1 (mellan Skärblacka och Kimstad) hade ändrats och skulle inte utföras. Vid de övriga platserna hade arbetet redan utförts utan att Östergötlands länsmuseum kontaktas och därmed har eventuella markingrepp skett utan antikvarisk kontroll.

Referenser

Topografiska arkivet, Östergötlands länsmuseum
Handlingar rörande Kimstad socken

Figur 4. Utdrag ur digitala Fastighetskartan med undersökningsområde 3 (lila) och fornlämnningar markerade. Skala 1:15 000.

Tekniska uppgifter

Lokal	Kimstad, Landsjö och Åsängen
Socken	Kimstad
Kommun	Norrköping
Län och landskap	Östergötland
Fornlämningsnummer	Intill bl a RAÄ 63, 121, 135 och 198
Ekonomiska kartans blad	086 81 (8G8b Skärblacka), 086 82 (8G8c Lövestad), 086 72 (8G7c Landsjö)
Koordinater	-
Koordinatsystem	RT90, 2,5 gon V
Typ av undersökning	Arkeologisk utredning och antikvarisk kontroll
Länsstyrelsens diarienummer	220-2401-00
Länsstyrelsens handläggare	Carin Claréus
ÖLM diarienummer	149/00
ÖLM kontonummer	6409
Uppdragsgivare	Norrköpings Miljö och Energi, Norrköpings Energinät AB
Kostnadsansvarig	Norrköpings Miljö och Energi, Norrköpings Energinät AB
Projektledare	Marie Ohlsén
Fynd	Nej
Foto	Nej
Analyser	Nej
Grafik	Johan Levin
Renritning	-
Grafisk form	Johan Levin
Dokumentationsmaterialet förvaras på Östergötlands länsmuseum.	
Ur allmänt kartmaterial	© Lantmäteriverket MS2008/06551
ISSN 1403-9273	Rapport 2008:82 © Östergötlands länsmuseum

Det arkeologiska arbetet föranleddes av planer på att bygga om befintliga luftledningar på tre olika platser inom Kimstad socken. Område 1 ligger mellan Skärblacka och Kimstad, område 2 väster om Lövstad slott i trakten kring Åsängen och område 3 strax öster om Landsjö. Ledningarna utgjordes av 10 kV luftledningar.

Ombyggnationen vid område 1 (mellan Skärblacka och Kimstad) ändrades och kom aldrig att utföras. Vid de övriga platserna har arbetet utförts utan att Östergötlands länsmuseum kontaktas och därmed har eventuella markngrepp skett utan antikvarisk kontroll.